

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка
Кафедра теорії та методики фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор за навчально-педагогічної роботи

М. Боднар

М. Боднар

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕНЬ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014 Середня освіта

освітньо-професійна програма Середня освіта (Фізична культура)

Спортивно-масова робота

Кременець 2024

Чижик В.В. Робоча програма освітнього компонента «Методи досліджень у фізичному вихованні» спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура) / В.В. Чижик – КОГПА ім. Тараса Шевченка, Кременець, 2024. – 19 с.

Розробник:

Чижик В.В. - кандидат біологічних наук, професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики фізичного виховання

Протокол № 1 від 1 серпня 2024 року

Завідувач кафедри

доц. Голуб В. А.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, предметна спеціалізація, освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни			
		денна форма навчання	заочна форма навчання		
Кількість кредитів: Нормативний термін навчання: 5	Галузь знань 01 Освіта	нормативна			
	Спеціальність 014 Середня освіта (Фізична культура)				
Модулів – 1	Кваліфікація: вчитель фізичної культури, спортивно-масова робота	Рік підготовки:			
Змістових модулів – 2		1-2-й	1-2-й		
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр			
Загальна кількість годин: Нормативний термін навчання: 90		1-2-й	1-2-й		
		Лекції			
Тижневих годин для денної форми навчання: Нормативний термін навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента - 6	Освітньо-професійна програма підготовки: магістр	22 год.	18 год..		
		Практичні, семінарські			
		20 год.	18 год		
		Лабораторні			
		-	-	-	-
		Самостійна робота			
		48 год.	114 год.		
Вид контролю: залік, екзамен					

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

Нормативний термін навчання:

- для денної форми навчання – 47%
- для заочної форми навчання – 30%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: озброїти студентів сучасними знаннями з методів досліджень у фізичному вихованні, а саме методів спостереження; хронометрування; морфологічних методів дослідження та оцінки фізичного розвитку людини; вивчення фізіологічних функцій; планування і проведення досліджень; особливості дослідження функцій організму людини; організація досліджень функцій організму людини; організація фізіологічних дослідів в звичних умовах спортивного тренування; ознайомлення з приладами і методами для медико-біологічних досліджень.

Основними завданнями вивчення дисципліни є: оволодіти методологією та методикою наукових досліджень; застосувати теоретичні знання курсу під час педагогічної практики, написання наукової роботи та в майбутній педагогічній діяльності та засвоєнні методів, які використовуються у фізичному вихованні; застосовувати різні методи наукового дослідження в ході експериментальної роботи. Засвоїти комплекс знань для проведення якісного та професійного контролю отриманих показників під час дослідів, розвивати творче мислення для правильного підбору медико – біологічних методів дослідження та їх використання; дати необхідну теоретичну і практичну підготовку щодо методики формування наукової новизни та подальших перспектив в проведенні наукових досліджень.. Створення стійкого розуміння щодо використання всіх методів, що дозволить їм у своїй професійній діяльності здійснювати скоординований вплив на формування методів, залежно від результативності дослідів та мети досліджень.

Курс «Методи досліджень у фізичному вихованні» спрямований на формування у студентів таких **компетенцій:**

ЗК 5. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості.

ФК 4. Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості здобувачів, формувати в них мотивацію та організувати їхню пізнавальну діяльність.

ФК 8. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного здобувача, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів та організувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язберезувальні технології під час освітнього процесу.

ФК 10. Здатність планувати та прогнозувати результати освітнього процесу.

ФК 11. Здатність здійснювати об'єктивне та всебічне оцінювання результатів освітньої діяльності та аналізувати її результати.

ФК 12. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі.

ПРН 4. Визначення напрямку своєї діяльності, її конкретні цілі і завдання на кожному етапі навчальної, виховної роботи і передбачати кінцевий результат;

володіти методами визначення ефективності заходів, спрямованих на підвищення якості навчально-виховної роботи; уміти проектувати власну педагогічну систему у професійній діяльності

ПРН 8. Володіти навичками планування і організації наукових досліджень, збору і обробки даних у галузі фізичної культури і спорту.

ПРН 13. Вміти планувати і контролювати фізичне навантаження у відповідності до вікових, статевих, морфофункціональних та психологічних особливостей здобувачів і рівня їх підготовленості, а також в умовах інклюзивної освіти.

ПРН 15. Вміти володіти навичками самостійної аналітичної, проектної, навчально-дослідної, навчально-педагогічної діяльності.

Студент повинен знати :

- загальні вимоги до наукових методів досліджень;
- основні методи досліджень у галузі фізичного виховання та спорту;
- ефективність підготовки студентів у сфері науково-експериментальної роботи з учнями в школі,
- специфіку застосування медико-біологічних методів досліджень у спорті і фізичному вихованні,
- загальні вимоги з питань проведення студентами науково-дослідної роботи в галузі фізичного виховання та спорту;
- загальні відомості про аналіз документальних матеріалів й обробку результатів дослідження;

Студент повинен вміти:

- добирати необхідні методики та методи наукового дослідження відповідно до теми й завдань науково-дослідної роботи;
- проводити обробку отриманих даних;
- правильно оформити науково-дослідницьку роботу, засвоїти вміння і навичками сучасних методів досліджень у фізичній культурі;
- планувати й розробляти напрями досліджень, здійснювати якісну та кількісну обробку результатів дослідження,
- інтерпретувати й пояснювати результати, формулювати висновки, визначати перспективи подальших власних досліджень;
- використовувати методи дослідження у практичній діяльності тренера, викладача фізичного виховання.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1

Організація та проведення фізкультурно-оздоровчих заходів

Змістовий модуль I. Основні вимоги до методик психолого-педагогічного і біологічного обстеження

Тема 1. Основні поняття про методи досліджень. Педагогічні методи досліджень у фізичному вихованні.

Надійність методики. Валідність методики. Практичність методик. Планування та проведення досліджень у фізичному вихованні. Методи спостереження у фізичному вихованні. Поняття про спостереження та його функції. Основні вимоги та процедура проведення спостереження. Види спостереження та специфіка його реалізації. Хронометрування у фізичному вихованні. Методи опитування у фізичному вихованні. Сутність і форми опитування. Складові частини опитування. Бесіда та інтерв'ю. Анкетування. Педагогічний експеримент у фізичному вихованні. Тривалість та терміни проведення експерименту. Види педагогічного експерименту. Етапи педагогічного експерименту.

Тема 2. Морфологічні методи дослідження у фізичному вихованні.

Соматоскопія. Антропометрія. Правила проведення антропометричних досліджень. Дослідження фізичного розвитку. Оцінювання фізичного розвитку. Методи дослідження склепінь стопи. Візуальний метод дослідження склепінь стопи. Метод плантометрії. Метод плантографії. Конституція тіла та її роль у спортивній практиці. Поняття про конституцію тіла. Стислий огляд сучасних шкіл конституціології. Схеми для визначення жіночих конституцій. Схеми визначення конституційних типів для дітей. Визначення соматотипу за методом Хіт-Картера. Методи визначення біологічного віку. Визначення біологічного віку за зубною зрілістю. Методика визначення біологічного віку за ступенем розвитку первинних та вторинних статевих ознак. Оцінювання біологічного віку.

Тема 3. Методи вивчення фізіологічних функцій у фізичному вихованні.

Основні поняття про методи вивчення фізіологічних функцій у фізичному вихованні. Методи вивчення фізіологічних функцій у фізичному вихованні. Особливості дослідження функцій організму людини. Організація досліджень функцій організму людини. Організація фізіологічних дослідів у звичних умовах спортивного тренування. Прилади і методи для фізіологічних досліджень спортсменів в умовах спортивного тренування. Методи вивчення серцево-судинної системи. Визначення частоти пульсу. Вимірювання артеріального тиску крові. Визначення хвилинного об'єму кровотоку. Електрокардіографія. Методи аналізу варіабельності ритму серця. Науково-теоретичні основи методу. Методика дослідження варіабельності серцевого ритму. Основні методики аналізу ВСР. Методи вивчення системи дихання. Спірометрія. Пневмотахометрія. Затримка дихання.

Тема 4. Методи вивчення рухових якостей.

Методи вивчення сили м'язів. Визначення сили м'язів кисті. Визначення сили м'язів розгиначів спини. Методи вивчення швидко - силових якостей. Тест «стрибок у довжину з місця». Методи вивчення силової витривалості. Визначення силової витривалості за допомогою динамометра. Тест «утримання тіла на перекладині». Вимірювання сили і силової витривалості м'язів тулуба. Методи вивчення швидкості. Тест «частота постукувань». Методи вивчення гнучкості. Гоніометрія. Тест «рухливість в кульшовому суглобі». Контрольні вправи для вимірювання гнучкості. Метод вивчення координаційних здібностей. Стрибок з поворотом. Тест на рівновагу «фламінго». Тест «човниковий біг 4x10 м». Загальні вказівки і послідовність виконання рухових (моторних) тестів.

Змістовий модуль 2. Педагогічні та біологічні методи дослідження у фізичній реабілітації

Тема 5. Тести з навантаженням. Максимальне поглинання кисню.

Визначення максимуму поглинання кисню. Методи непрямого визначення максимуму поглинання кисню. Оцінка величин максимального поглинання кисню. Тест PWC. Тест Купера. Гарвардський степ-тест.

Тема 6. Методи оцінювання фізичного стану та соматичного здоров'я.

Оцінювання фізичного стану. Експрес-система оцінювання рівня соматичного здоров'я за Апанасенком. Комплексне оцінювання рівня здоров'я.

Тема 7. Психофізіологічні методи дослідження у фізичному вихованні. Методи вивчення розвитку психомоторики.

Дослідження диференційної чутливості кінестетичного аналізатора. Вимірювання точності відтворення амплітуди рухів. Вимірювання точності відтворення довільних рухів. Визначення латентного періоду скорочення і розслаблення м'язів. Реакція на рухомий об'єкт. Темпінг - тест. Визначення латентного періоду простої рухової реакції на звук і світло. Визначення латентного періоду складної зорово-моторної реакції вибору. Методика проведення обстежень та оцінки індивідуальних нейродинамічних властивостей вищої нервової діяльності людини. Визначення рівня функціональної рухливості основних нервових процесів за Макаренком в режимі зворотного зв'язку. Визначення сили нервових процесів (працездатності головного мозку) за Макаренко в режимі зворотного зв'язку. Визначення рівня функціональної рухливості та сили нервових процесів за Макаренко в режимі нав'язаного ритму.

Тема 8. Методи статистичної обробки експериментальних даних.

Визначення середньої величини і квадратичних відхилень. Визначення достовірності відмінностей за критерієм t - Стюдента. Визначення тісноти зв'язку між показниками методом парної кореляції.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Основні вимоги до методик психолого-педагогічного і біологічного обстеження.								
Тема 1. Основні поняття про методи досліджень. Педагогічні методи досліджень у фізичному вихованні.	10	2	2	6	16	2	2	12
Тема 2. Морфологічні методи дослідження у фізичному вихованні.	12	2	2	8	20	2	2	14
Тема 3. Методи вивчення фізіологічних функцій у фізичному вихованні.	14	2	4	8				
Тема 4. Методи вивчення рухових якостей.	10	2	2	6				
Разом за модулем 1.	46	8	10	28	34	4	4	26
Модуль 2								
Змістовий модуль 2. Педагогічні та біологічні методи дослідження у фізичному вихованні.								
Тема 5. Тести з навантаженням. Максимальне поглинання кисню.	10	2	2	6	16	2	2	12
Тема 6. Методи оцінювання фізичного стану та соматичного здоров'я.	8	2	2	4	16	2	2	12
Тема 7. Психофізіологічні методи дослідження у фізичному вихованні. Методи вивчення розвитку психомоторики.	14	2	2	10	16	2	2	12
Тема 8. Методи статистичної обробки експериментальних даних.	12	2	2	6	18	2	2	14
Усього за модулем 2	44	8	8	26	116	14	14	88
Разом за модулем 1, 2.	90	16	18	54	150	18	18	114
Усього годин	90	16	18	54	150	18	18	114

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми
1.	Основні поняття про методи досліджень. Педагогічні методи досліджень у фізичному вихованні.
2.	Морфологічні методи дослідження у фізичному вихованні.
3.	Методи вивчення фізіологічних функцій у фізичному вихованні.
4.	Методи вивчення рухових якостей.
5.	Тести з навантаженням. Максимальне поглинання кисню.
6.	Методи оцінювання фізичного стану та соматичного здоров'я.
7.	Психофізіологічні методи дослідження у фізичному вихованні. Методи вивчення розвитку психомоторики.
8.	Методи статистичної обробки експериментальних даних.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ НА СЕМІНАРСЬКИХ, ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ

1-2 бали – студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання для виконання за зразком; користується додатковими джерелами.

3 бали – знання студента є достатньо ґрунтовними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події з точки зору смислового взаємозв'язку, уміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки та залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями. Студент виявляє вміння рецензувати відповіді інших та опрацьовувати матеріал самостійно.

4 бали – студент володіє глибокими та міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної учбової діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну.

5 балів – студент має системні, дієві знання, виявляє творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити й розв'язувати проблеми, самостійно здобувати та використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої обдарування та нахили.

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
		норм.	норм.
1.	Основні принципи складання плану дослідження.	1	2
2.	Організація проведення та складання схеми проведення дослідження.	2	4
3.	Надійність, валідність, практичність методик дослідження.	1	4
4.	Спостереження, об'єкт, предмет та функції спостереження.	2	2
5.	Методика проведення спостереження. Види спостереження та їх застосування в практиці.	4	4
6.	Хронометрування, види. Складові частини хронометрування. Визначення загальної і рухової щільності уроку.	2	2
7.	Техніка проведення хронометрування, та його використання.	2	6
8.	Методи опитування.	1	4
9.	Педагогічні методи дослідження та педагогічний експеримент.	2	4
10.	Суб'єктивне та об'єктивне дослідження фізичного розвитку.	2	6
11.	Подометрія. Стопометрія. Плантографія. Плантометрія.	2	6
12.	Методи визначення та оцінювання біологічного віку.	2	4
13.	Основні поняття про методи вивчення фізіологічних функцій у фізичному вихованні.	2	2
14.	Організація досліджень функцій організму людини. Організація фізіологічних дослідів у звичних умовах спортивного тренування.	2	6
15.	Прилади і методи для фізіологічних дослідження спортсменів в умовах спортивного тренування.	2	4
16.	Електрокардіографія.	2	4
17.	Методи аналізу варіабельності ритму серця. Науково-теоретичні основи методу.	2	2
18.	Методика дослідження варіабельності серцевого ритму. Основні методики аналізу ВСР.	2	4
19.	Спірометрія. Пневмотахометрія. Затримка дихання.	2	4
20.	Динамометрія.	2	2

21.	Вивчення швидкісно - силових якостей. Тест «стрибок у довжину з місця».	2	4
22.	Методи вивчення силової витривалості. Визначення силової витривалості за допомогою динамометра.	2	4
23.	Тест «утримування тіла на перекладині». Вимірювання сили і силової витривалості м'язів тулуба.	2	4
24.	Методи вивчення швидкості. Тест «частота постукувань».	1	4
25.	Методи вивчення гнучкості. Контрольні вправи для вимірювання гнучкості.	1	4
26.	.Гоніометрія. Тест «рухливість в кульшовому суглобі».	2	4
27.	Визначення максимуму поглинання кисню.	1	2
28.	Методи непрямого визначення максимуму поглинання кисню.	2	4
29.	Оцінка величин максимального поглинання кисню.	2	4
30.	Тест Купера.	2	4
31.	Гарвардський степ-тест.		
32.	Оцінювання фізичного стану.		
33.	Експрес-система оцінювання рівня соматичного здоров'я за Апанасенком.		
34.	.Комплексне оцінювання рівня здоров'я.		
35.	Дослідження диференційної чутливості кінестетичного аналізатора. Вимірювання точності відтворення амплітуди рухів.		
36.	Визначення латентного періоду скорочення і розслаблення м'язів. Реакція на рухомий об'єкт. Теппінг - тест.		
37.	Визначення латентного періоду складної зорово-моторної реакції вибору.		
38.	Методика проведення обстежень та оцінки індивідуальних нейродинамічних властивостей вищої нервової діяльності людини.		
39.	Визначення рівня функціональної рухливості основних нервових процесів за Макаренком в режимі зворотного зв'язку. Визначення сили нервових процесів за Макаренко в режимі зворотного зв'язку та нав'язаного ритму.		
40.	Організація досліджень функцій організму людини.		
41.	Прилади для дослідження внутрішнього стану організму людини.		

42.	Методи для дослідження спортсменів в умовах спортивного тренування.		
	Разом:	54\71	114

7. Індивідуальні завдання (ІНДЗ)

1. Надійність методики
2. Валідність методики
3. Практичність методики
4. Поняття про спостереження та його функції
5. Поняття про спостереження, його основні риси
6. Методика спостереження
7. Об'єкт та предмет спостереження
8. Основні вимоги і процедура проведення спостереження
9. Причини помилок при спостереженні
10. Види спостереження та специфіка його реалізації
11. Вимоги до запису спостережень та форми запису
12. Види спостереження
13. Скрите і відкрите спостереження
14. Неперервне і переривчасте спостереження
15. Хронометрування як метод дослідження
16. Визначення загальної і рухової щільності уроку
17. Техніка хронометрування
18. Анкетування
19. Методи опитування
20. Сутність і форми опитування
21. Складові частини опитування
22. Бесіда та інтерв'ю
23. Анкетування
24. Види анкетування
25. Побудова анкети
26. Педагогічний експеримент
27. Види педагогічного експерименту
28. Морфологічні методи дослідження та оцінка фізичного розвитку людини
29. Організація фізіологічних дослідів в звичних умовах спортивного тренування

30. Прилади і методи для дослідження спортсменів в умовах спортивного тренування

Порядок подання та захист ІНДЗ

1. Звіт про виконання ІНДЗ подається у вигляді реферату обсягом до 10 арк.
2. ІНДЗ подається викладачу не пізніше ніж за 2 тижні до підсумкового контролю або завершення семестру.
3. Оцінка за ІНДЗ виставляється на заключному занятті (семінарському, практичному) на основі попереднього ознайомлення викладача зі змістом ІНДЗ. Можливий захист завдання шляхом усного звіту студента про виконану роботу (до 5-ти хв.).
4. Оцінка за ІНДЗ враховується при виведенні підсумкової оцінки з навчального курсу. Максимальна кількість балів – 15.

Критерії оцінювання ІНДЗ

При розробленні критеріїв оцінки за ІНДЗ береться за основу повнота і правильність виконання завдання, ступінь усвідомлення та розуміння студентом навчального матеріалу проблемного характеру; враховується здатність студента диференціювати, інтегрувати та уніфікувати отримані знання, застосовуючи наукову термінологію; уміння здійснювати самостійний пошук та використання додаткового матеріалу для глибокого, логічного і творчого аналізу вивченого; уміння творчо застосовувати теоретичні знання при виконанні практичних завдань; мовленнєве оформлення відповіді тощо.

1 бал – студент має початковий рівень знань і не виявляє інтерес до навчального матеріалу; механічно відтворює зміст відповідного параграфу підручника/посібника; копіює певне завдання без будь-яких власних висновків та узагальнень;

2 бали – студент виявляє первинний інтерес до навчального матеріалу; має фрагментарні навички в роботі з підручником, але самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання;

3 бали – студент знає близько половини навчального матеріалу і здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача; описує явища, процеси без пояснень їх причин; за допомогою викладача здатен відтворити їх послідовність, але слабо орієнтується в поняттях;

4 бали – студент знає більше половини навчального матеріалу, розуміє основний навчальний матеріал, але відтворює його з помилками та неточностями; здатен з помилками й неточностями дати визначення основних понять; відповіді на додаткові питання непослідовні та нелогічні;

5 балів – студент має стійкі навички роботи з текстом підручника; може самостійно оволодіти більшою частиною навчального матеріалу; формулює поняття, наводить приклади, підтверджує висловлене судження одним-двома аргументами; здатен за необхідності використовувати наочні матеріали;

6 балів – студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу; може поверхово аналізувати події, процеси, явища і

робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена;

7 балів – студент самостійно відтворює домінуючу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати набуті знання при розв’язуванні психологічних задач; користується додатковими джерелами;

8 балів – студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал; розуміє основоположні теорії та факти, встановлює причинно-наслідкові зв’язки між ними; вміє застосовувати засвоєний матеріал у стандартних ситуаціях;

9 балів – студент уміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних теоретичних положень; самостійно користується додатковими джерелами; свідомо контролює власні навчальні дії; правильно використовує термінологію; складає таблиці та схеми;

10 балів – знання студента є достатньо повними; він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно описує певні явища з точки зору їх смислового взаємозв’язку; відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими фрагментарними неточностями;

11 балів – студент уміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв’язки та залежності між явищами та фактами, розглядати виявлені закономірності, робити самостійні висновки; загалом належною мірою контролює власну учбову діяльність;

12 балів – студент володіє глибокими та міцними знаннями, здатен використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали;

13 балів – студент самостійно визначає окремі цілі власної учбової діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об’єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну щодо власної;

14 балів – студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ;

15 балів – студент вміє ставити й розв’язувати проблеми, самостійно здобувати та використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал у будь-якій формі; активно розвиває свої обдарування та нахили; вільно висловлює перспективи у відповідній сфері досліджень.

8. Методи навчання

Словесні: розповідь-пояснення, бесіда, лекція.

Наочні: ілюстрація, демонстрація, показ.

Практичні методи: для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів використовуються також індивідуальні консультації.

9. Методи контролю

Усне та письмове опитування, контрольні роботи, поточне тестування, оцінка за індивідуальне навчально-дослідне завдання, підсумковий тест, екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота											
Модуль 1											
Змістовний модуль 1.		Змістовний модуль 2.							Сам. та інд. робота		Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	ІНД	П/Т	100
5	5	5	5	5	5	5	10	10	30	15	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання за національною шкалою

Оцінка А «5» («відмінно») (90–100): студент виявляє міцні, глибокі та системні знання навчально-програмованого матеріалу; відповідь студента повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення навчального матеріалу; демонструє вміння самостійно знаходити та користуватися джерелами інформації, критично оцінювати окремі нові факти, явища, ідеї, встановлювати причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки, робити аргументовані висновки; користується широким арсеналом засобів доказів власної думки, вирішує складні проблемні завдання; виявляє варіативність мислення і раціональність у виборі способів розв'язання практичних завдань; творчо застосовує професійні вміння і навички; вміє пов'язати теорію з практикою; володіє культурою викладу інформації, мова студента грамотна.

Оцінка В «4» («добре») (82–89): студент виявляє міцні, повні, ґрунтовні знання навчально-програмованого матеріалу; демонструє розуміння основоположних теорій і фактів, вміння аналізувати, порівнювати та систематизувати інформацію, встановлювати зв'язок з обраною професією та робити висновки; використовує загальновідомі докази у власній аргументації; вільно застосовує матеріал у стандартних ситуаціях; відповідь студента в цілому правильна, логічна та достатньо обґрунтована, однак при відповіді та виконанні

практичних завдань допускає несуттєві помилки; рівень мовленнєвої культури відповідає загальноприйнятим нормам.

Оцінка С «4» («добре») (75–81): студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, проте його знання недостатньо глибокі та осмислені; відповідь на рівні загальних уявлень про предмет; демонструє деяке порушення логічності й послідовності викладу матеріалу; виявляє вміння частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити певні, але неконкретні й неточні висновки; не вміє пов'язати теоретичні положення з практикою; має фрагментарні навички в роботі з джерелами інформації; виявляє невисоку культуру викладу знань.

Оцінка D «3» («задовільно») (67–74): студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу; має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення; виявляє елементарні знання фактичного матеріалу; викладає матеріал уривчастими реченнями, при відповіді допускає суттєві помилки, які не здатен виправити після коректування запитань; недостатньо володіє розумовими операціями; відсутні уміння і навички у роботі з джерелами інформації; не вміє логічно мислити та викласти свою думку.

Оцінка E «3» («задовільно») (60–66): має мінімально достатні знання з дисципліни, зі значними помилками; у загальному недостатньо орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не досить впевнено, з суттєвими помилками застосовує знання ув практичних ситуаціях.

Оцінка FX «2» (35-59) (з можливістю повторного складання): студент не має мінімально достатніх знань з дисципліни; погано або зовсім не орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не виявляє навичок застосування знань у практичних ситуаціях; демонструє; не виявляє творчі уміння застосування знань, навичок у навчально-дослідній та практичній діяльності.

Оцінка F «2» («незадовільно») (0–34) (з обов'язковим повторним курсом): не має мінімально достатніх знань з дисципліни; погано або зовсім не орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не виявляє навичок застосування знань у практичних ситуаціях.

11. Методичне забезпечення

Комплекс навчально-методичного забезпечення викладання дисципліни (навчальний контент дисципліни: тези лекцій, розробки семінарських занять, питання тестового контролю, завдання для індивідуальної навчально-дослідної роботи). Підручники та посібники з спортивно-масової роботи. Періодичні фахові видання. Тематичні Інтернет ресурси.

12. Рекомендована література

1. Чижик В. В., Дудник О. К. Методи досліджень у фізичному вихованні: навч. посіб. для студ. / В. В. Чижик, О. К. Дудник. – Луцьк, 2013. – 250 с.

Додаткова література

2. Діагностика психофізіологічних станів спортсменів: Метод, посібник / Коробейніков Г.В., Дудник О.К., Коняєва Л.Д. та ін. - К.:, 2008 - 64 с.
3. Макаренко М. В. Методика проведення обстежень та оцінки індивідуальних нейродинамічних властивостей вищої нервової діяльності людини. Фізіологічний журнал. – 1999.–Т.45,№4.– С.125 – 131.
4. Максименко С. Д. Теорія і практика психолого-педагогічного дослідження. - К.: НИИП, 1990. - 240 с.
5. Маліков М.В., Сватъев А.В., Богдановська Н.В. Функціональна діагностика у фізичному вихованні і спорті: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів -Запоріжжя: ЗДУ, 2006. - 227 с.
6. Сергієнко Л.П. Тестування рухових здібностей школярів. – К.: Олімпійська література, 2001. – 439 с.
7. Студентська творча робота: Навчально-методичний посібник / За ред. проф. Б.М.Шияна. – Тернопіль: ТДПУ, 2000. – 48 с.
8. Чижик В. В. Визначення фізичної працездатності школярів і спортсменів: метод. рекомендації. – Луцьк: Ред.-вид. відд. «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 1999.–36 с
9. Чижик В. В. Конституційні особливості організму і їхня роль у фізичному вихованні: Методичні рекомендації для студентів. - Луцьк: Луц. ін-т розвитку людини Ун-ту „Україна», 2005. - 20с.
10. Чижик В. В. Лабораторний практикум з фізіології м'язової діяльності і спорту. Метод. рекомендації. - Луцьк: «Вежа», 2003. -34 с.
11. Чижик В. В. Морфологічні методи дослідження у фізичному вихованні. Методичні рекомендації для студентів.- Луцьк: Луц. ін-т розвитку людини Ун-ту „Україна», 2004.- 31с.
12. Чижик В. В. Статеві особливості тотальних розмірів і складу тіла людей та їх значення у фізичному вихованні: метод. рекомендації. – Луцьк: «Вежа», 1999. –36 с.
13. Чижик В. В. Фізіологія спорту: Навчальний посібник для студентів. – Луцьк: Твердиня, 2011. – 245 с.
14. Чижик В. В., Гордійчук В. І. Педагогічні методи досліджень у фізичному вихованні Навч. – метод. посіб. для студ. – Луцьк: Луц. ін-т розвитку людини Ун-ту «Україна», 2009. – 47 с.
15. Чижик В. В., Запорожець О.П. Спортивна морфологія: навч. посіб. для студ. / В. В. Чижик, О. П. Запорожець. – Луцьк : ПВД «Твердиня», 2009. – 208 с.
16. Чижик В., Романюк В. Морфологічні дослідження у фізичному вихованні: Метод. Реком. для студ.– Луцьк: Луц. ін-т розвитку людини Ун-ту „Україна», 2006.– 32 с.

Інформаційні ресурси

17. [Http://dls.ksu.kherson.ua/dls/Default.aspx?L=1](http://dls.ksu.kherson.ua/dls/Default.aspx?L=1)
18. [Http://mvdobl.kiev.ua/dynamo.html](http://mvdobl.kiev.ua/dynamo.html)
19. [Http://sportforall.gov.ua/articles.php?Id=9](http://sportforall.gov.ua/articles.php?Id=9)
20. [Http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?Nreg=229-88-%EF](http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?Nreg=229-88-%EF)
21. [Http://zakon2.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?Nreg=z0741-0](http://zakon2.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?Nreg=z0741-0)
22. [Http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0482-03](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0482-03)
23. Державне агентство з питань науки, інновацій та інформації України. – Режим доступу: <http://www.dknii.gov.ua>.
24. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>.
25. Про затвердження Положення про Всеукраїнський центр фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх" //Державний комітет України з питань фізичної культури і спорту. – Наказ №

1366 від 29.05.2003. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0482-03> .